

SOLI DEO GLORIA

EVANGÉLIUMI, KÖZÉLETI FOLYÓIRAT

OKTÓBER A REFORMÁCIÓ HÓNAPJA

„Ujjongjatok, egek, vigadozz, föld, törjete ki ujjongásba, hegyek! Mert megszánta népét az Úr, és könnyörül a nyomorultakon.” (Ézs 49,13)

*"Isten! kit a bölcs lángesze fel nem ér,
Csak titkon érző lelke ohajtva sejt:
Léted világít, mint az égő
Nap, de szemünk bele nem tekinthet."*

Berzsenyi Dániel így fogalmazta meg Fohász című versében a hit csodáját, ajándékát és egyben a korlátait is. Ez az evangéliumi folyóirat a közösségi életünk színterén igyekszik megjeleníteni ezt a csodát, ezt az ajándékot, és természetesen a gyarló ember szép törekvéseit. Az ebben való osztozásra hívjuk a kedves olvasókat és a szerzőket egyaránt.

AZ IGE VILÁGOSSÁGA

„Lábam előtt mécses a te igéd, ösvényem világossága.” (Zsoltárok 119,105)

Az ember mindig úton van. Hol biztos léptekkel halad, hol tapogatózva keresi az irányt. Ma, amikor annyi fény vesz körül minket – képernyők, reklámok, kijelzők –, mégis egyre gyakrabban érezzük, hogy a lelkünk sötétségben van. Az információ korában élünk, viszont a világosságtól távol. A Zsoltáros szava ma is igaz: szükségünk van egy olyan fényre, amely nem csak világít, hanem vezet is. „Lábam előtt mécses a te igéd, ösvényem világossága.” Isten szava, az Ige nem díszfény, nem egy kivilágított szobor, ami a múlt nagy dolgaira emlékeztet, hanem iránytű az

fel újra! Szívükbe világított, hogy az Ige önmagában elég, mert abban maga Isten szól. A Reformáció leglényegesebb, újra felismert igazsága ez volt: Sola Scriptura – Egyedül az Írás! A Biblia nem csupán egy könyv, hanem az élő Isten beszéde, amely Krisztusra mutat, és amely ma is képes életet adni, ebben az életben pedig vezetni bennünket.

A mai ember is útkereső. Sokan érzik, hogy a világ tele van zavaros utakkal, de valahogyan mégsem találják benne az életre vezérlő világosságot, boldogságot, békességet. A Reformáció üzenete ma is időszerű: térj vissza a forrás-

A Reformáció nem egy lezárt történelmi esemény, hanem folyamatos megújulás. Minden nemzedéknek újra fel kell fedeznie: az Ige az alap, a fény, az élet forrása. Reformátusnak lenni annyit jelent, mint újra és újra visszatérni ehhez a forráshoz, Isten szavához, amely Krisztusra mutat. Mert Ő maga a testté lett Ige, aki így szólt: „Én vagyok a világ világossága; aki engem követ, nem jár sötétségben, hanem övé lesz az élet világossága.” (János 8,12) A világosság tehát nem csak egy elvont fogalom, hanem egy személy, aki jelen lehet életünkben, aki urunként, pásztorként vezetheti éle-

úton – a bizonytalan, sokszor sötétséggel szegélyezett emberi úton.

A Reformáció idején is nagy volt a sötétség. Az megcsontosodott, sokszor sötét indulatokra és gondolatokra épített hagyományok és a tekintélyelvű vezetés eltakarták Isten tiszta szavát és üzenetét. Keresték ugyan az emberek az élet értelmét, a bűnbocsánat bizonyosságát, de sokszor csak félelemre és megterhelő elvárások sokaságára találtak. Ekkor Isten Lelke újra felgyújtotta az Ő Igéjének mécsesét. Luther Márton, Kálvin János és a többi reformátor nem új fényt gyújtottak, hanem a mindig Élő Világosságot fedezték

hoz! Ne a divatok, a vélemények vagy a közösségi média legyen a fényforrásod, hanem Isten szava, amely nem változik. Az Ige világossága nemcsak a múlt, a reformátor elődeink kiváltsága, hanem a jelen kor ajándéka is. Megmutatja, hogyan lehetünk hitelesek a munkahelyen, hogyan lehet béke a családban, hogyan találhatunk reményt a bizonytalanságban. Mert ahol Isten Igéje megszólal, ott világosság támad, ott rend lesz a kaoszban, és ott élet fakad a hitből. Ezért fontos, hogy ne csak olvassuk a Bibliát, hanem engedjük, hogy az Ige olvasson bennünket – hogy megvilágítsa döntéseinket, kapcsolatainkat, életünk irányát.

tünket; akiről tudjuk, hogy Ő maga az Élet, sőt küldetése, hogy nekünk is életünk, bőséges életünk legyen.

Ezért, amikor a Reformációra emlékezünk, nem pusztán a múlt hőseit idézzük, vagy egyházunk megújulásának öröndetes mozzanatait játszuk le újra, hanem arra kérjük Urunkat, hogy gyűjtsa meg bennünk az Ő Igéjének fényét: Jézus Krisztus jelenlétét, szavát, vezetését, hogy ne tévedjünk el, hanem végül megérkezzünk földi zarándoklatunk céljához, Isten országának teljességébe.

Korsós Tamás

HASONLÓ, DE MÉGIS MÁS

*„A különbözöség nem gyengeség, hanem erő. A világ szépsége éppen a sokféleségben rejlik.”
(Kofi Annan)*

A Szigetszentmiklósi Batthyány Kázmér Gimnázium német tagozatos diákjaként október második hetében cserediákot fogadtunk a németországi Regensburgból. Osztályunkba két tucat diák érkezett a bajor városból, és családommal Melinát láttuk vendégül otthonunkban egy hétre.

Összezárvá lenni hét napig egy ismeretlen, velem egykorú német diákkal, igazi kihívás volt a szó nemes értelmében. Izgalmas volt megtapasztalni, hogy egy német lány mit csinál más-hogy, mint mi, magyarok. Én a német nyelvtanulásom fejlesztése érdekében szerettem volna kipróbálni a német cserediák programot a sulimban. Amellett, hogy azóta magabiztosabban beszélek németül, megismerhettem egy másik kultúrát, ami számomra igen érdekes volt.

Egyik nap elmentünk egy étterembe, ahol mindannyian pizzát ettünk. Egyszer csak hirtelen észrevettük, hogy a pizzáról a zsiradékot egy szalvétával itatja le Melina. Az egész családom nagyot csodálkozott ezen, hogy már ebben a korban ilyen tudatosan étkeznek a német gyerekek. Feltűnt még az is, hogy rettentően gyorsan, de keveset esznek. Számomra ez nagyon furcsa volt, mert én eddig a pontig végig azt gondoltam, hogy ők még nálunk, magyaroknál is többet esznek. Pedig dehogy! Ráadásul náluk a higiénia is más-hogy van, mint nálunk. A velem egykorú lányok heti két-három alkalommal fürdenek, mert azt mondják, hogy a tusfürdő árt a bőrüknek. Egyik este mégkérdeztem tőle, hogy „mikor szeretnél fürdeni és aludni menni”, amire azt a választ kaptam, hogy

„ma nem megyek fürdeni, majd holnap... talán”. Nagyon elcsodálkoztam ezen a válaszon, mert amikor a tanárunk mondta az iskolában, hogy arra készüljünk fel mindannyian, hogy ők nem fürdenek minden nap, ezt nehezen tudtam elképzelni.

Szerintem nagyon hasznos volt ez az egy hét. Megismerhet-

tem egy másik kultúrát, és többet tudtam fejleszteni a nyelvtudásomon, mint amennyit az iskolában egy hét alatt megtanulnék. Rettentően gyorsan elrepült ez az egy hét, és már várom, hogy jövőre én mehessek Regensburgba, ahol szerintem még több kihívás vár majd rám.

Szilvay Julianna

MEGÚJULÁS

A gyülekezet életében a gyermekek, fiatalok jelenléte mindig azt hirdeti, hogy nem csak múlt és jelen, hanem jövő is van, emiatt ők a reménység hirdetői. Külön öröm, hogy idén egész egyházunkban az Ifjúság szolgálatának éve volt, ezzel középpontba helyezve ezt az érzékeny és értékes korosztályt. Így érkezünk el gyülekezetünk neves eseményéhez, az Ifjúság vasárnapjához, amit szeptember 21-én, több fiatal szolgálatával együtt tarthattunk meg a Soli Deo Glo-

ria Községi Házunkban. Ünnepe volt ez az ifjúságnak, de az egész közösségünknek is, hiszen a megújulás reménységét láthattuk és az igéből hallhattuk is.

A tizenévesekről gyakran legintve szólnak az idősebbek, pedig ha egy kicsit mélyebben és szeretetteljes érdeklődéssel megismernénk őket, akkor bizonyára megdöbbennénk azon a sokszínűségen és egyben leterhelt lelki világon, amiben élnek és küzdenek nap mint nap. Amíg korábban generációk adták át egymásnak tu-

dásukat és tapasztalatukat hosszú évek folyamán, most sok fiatal úgy indul neki a tanulmányainak, hogy az a munkakör, amiben el fog helyezkedni, nagy eséllyel még nem is létezik. Olyan felgyorsult és impulzusokkal túlterhelt világban kell megfelelniük, ami idegrendszerileg, lelkileg, közösségileg, készségeikben is nagy megterhelést gyakorol rájuk. A covid időszak feldolgozatlan bizonytalanságát és kapcsolatokra vonatkozó hatásait, a digitális világot, a mesterséges intelligencia

megjelenését, a youtuberek meghatározó szerepét, az okostelefonok nélkülözhetetlenségét és képernyőfüggőséget, a mindig elérhetőség feszültségét, a hamis képek és videók okozta bizalmatlanságot, az online bántalmazást, a dopaminstimuláló rövidvideókat és még számtalan őket ért kihívást nem is említek... Amikor egy szótlán, vagy éppen nagyon hangos ifjú képe kirajzolódik előttünk, akkor jó látni mindezeket mögötte. Isten népeként nem te-

firmációs órák és ifjúsági misszió különféle területeinek, eseményeinek és közösségi alkalmainak megszervezésével, azt a célt igyekszünk munkálni, hogy a jövő nemzedéke a Szentháromság Istent megismerje, szeretetét megérezze és az Ő lelki családjában megtalálja a helyét. Ha ez megtörténik, akkor olyan alappal rendelkezhetnek, amire érdemes építeni, ami nem a bizonytalan semmibe mutat, mert örök értékek, szeretet és hit adják szilárd-

életet formál, ami megújítja az ő ifjúságukat is, bennünket pedig megfiatalít. Krisztus szeretete az, ami betöltheti életünket, ami megújíthat mindnyájunkat! Ez az örömhír szól vasárnapról vasárnapra a szószékről, ez hangzik a hittanórákon, erről hallhatnak a fiatalok a nekik szóló alkalmakon.

Ebben a kiemelt évben, különösen a reformáció, megújulás hónapjában forduljunk imádságos lelkülettel a fiatalok felé, mert szükségük van hiteles keresztyén

hetjük meg, hogy átnézünk rajtuk, vagy csupán a jövő bizonytalan egyháztagsaiként tekintünk rájuk, hanem észre kell vennünk őket. Látnunk kell az irántuk való szolgálat fontosságát, azt, hogyha nem tudjuk meghívni őket a lelki család szeretetteljes ölelésébe, akkor a világban kavargó tornádók szédítő és ördögi karjaiba adjuk át életüket. Nagy tehát a felelőssége nem csak a szülőknek, hanem gyülekezetünknek, egyházunknak is.

Ebből a féltő szeretetből és hitből táplálkozik ifjúsági szolgálatunk. Mindennel, amit teszünk, a kisgyermekkorban az óvodai hittanórák játékos foglalkozásaitól indulva az iskolai vagy gyülekezeti hittanoktatás ismereti és gyakorlati fejlesztésén át a gyermekistentisztelet, cserkészet, kon-

ságát. Hogyan válhatnak egy zavaros világban mégis szilárd, egészséges, teljes, szolgálatkész emberekké, ha nem így?

Úgy hiszem, hogy a fiatalok érzik – még ha a határfeszítésben elég járatosak is – azt, amikor szeretve vannak, és valaki számára fontosak. Gyülekezeti közösségben van lehetőségünk az igazi szeretetre meghívni őket, ami

példákra, szükségük van szeretetteljes befogadásra, iránymutatásra, szükségük van arra, hogy érezhessék, hogy nem csak megtúrt, hanem fontos tagjai a közösségünknek. Hiszem, hogy ebben a küldetésben mindnyájunknak fontos szerepe van. Te hogyan tudsz szolgálni feléjük?

Korsós Tamás

IDÉN IS SZÜRETELTÜNK

Egy hűvös, októberi vasárnap reggelen cserkészek, SDG-sek, gyülekezeti tagok, családok és egyedülállók, kisgyermek és szépkorúak, mintegy 14-en Soltvadkertre indultunk szüretelni az ismét divatba jött, a mi szemünkben hungarikumnak számító kövidinkát.

Természetesen utunk először istentiszteletre vezetett a dabi református templomba. A korai indulásnak és korai istentiszteletnek köszönhetően délben már Font Sándor országgyűlési képviselő, evangélikus testvérünk példásan művelt szőlőjében voltunk. A házigazda ekkor még a püspöklátogatással egybekötött evangélikus istentiszteleten dicsérte az Urat és szolgálta a hazát közösségépítéssel, tanintézmény erősítéssel úgy, ahogy azt egy példásan dolgozó közéleti személyiségnek tennie kell. A testvériség és barátság jegyében azonban meglátogatott bennünket és megerősítette, hogy az akkorra már ládába gyűjtött, mintegy 350 kiló szőlőt ajándékba adja a Soli Deo Gloria Közösségnek, illetve mindazoknak, akik ezt majd az év folyamán szívesen fogyasztják.

A szőlőről még annyit kell tudni, hogy a kövidinka a korábbi évtizedekben a legdivatosabb kiskunsági száraz, fehér asztali bor volt. Aztán amikor „felsőbb utasításra” – nyilván ideológiai megfontolással – száműzték az állattenyésztésből a szürkemarhát, mangalicát, rackát, akkortájt száműzték az őshonos magyar borok közül a kadarkát és a kövidinkát. Hála Istennek ezek a száműzött értékek és finomságok immáron visszatértek, csak értő termelőkre és értő fogyasztókra van szükség. Mi ez utóbbiak szeretnénk lenni, és a Közösségi

Házban is ezt a fajta szemléletet kívánjuk terjeszteni. Hálásak vagyunk Font Sándor képviselő úrnak, hogy ebben nagy és nagy-lelkű segítségünkre van!

A sikeres, kellemes, hasznos és mosolygós napnak egyetlen, de orvosolható fiasója volt. Akasztón szerettük volna megkóstolni a híres sziki pontyot, de már a parkolóba sem fértünk be. Ettől nem lettünk boldogok, de az jó érzéssel töltött el, hogy nem csak a szőlőben, hanem a tavak partján is van minőség, és a minőségre is van kereslet és keret. A finom ebédet Dömsödön fogyasztottuk el, és még világosban nem csak hazaértünk, hanem egy másik csapatnak átadtuk a „szállítmányt”, hogy holnap kezdjék a darálást, préselést és mindazt, ami ahhoz szükséges, hogy Márton napkor új borunk legyen és adventben, karácsonykor már tiszta, lefejtett bor kerüljön az ünnepi asztalra. Természetesen a Soli Deo Gloria Közösség borai rendszeresen szolgálják az Eucharisztiát, az Úrvacsora megünneplését is.

Széplaki Mercédesz

CHARLIE KIRK AZ EAGLE CSERKÉSZ

A világ jobbérzésű, talán nagyobb felének lelkét, gondolatait és érzéseit felkavarta a tragikus hír arról, hogy egy 31 éves, kétgyermekes családapát Amerikában, egy 3000 fős egyetemi közösségben, előadás közben brutálisan meggyilkoltak.

Azok már kevesebben vannak, akik azt is tudták/tudják, hogy Charles James Kirk konzervatív, mélyen hívő, hazáját szerető, konzervatív politikus volt, aki sokak tiszteletét, szeretetét vívta ki, de persze voltak gyűlölői is azok között, akik sem Istent, sem hazát, sem embertársat nem ismernek, nem tisztelnek, nem szeretnek. Mondhatnánk az egyszerűség kedvéért, hogy a cserkész-értékek szerint élők megrendülten gondolnak rá és szeretteire, az „anti-cserkész-értékűek” pedig meglepedéssel szaporítják a gyűlöletbeszédet, sőt örömtáncra perdülnek, örömuji-gásban fakadnak ki.

A tyúk-tojás sorrendiségnek kérdésével kapcsolatban is a legnagyobb tisztelettel feltehetjük. Azért volt ilyen, mert a cserkészzet szellemiségében és gyakorlatában nevelkedett, vagy azért érdemelte ki az amerikai cserkészzet legmagasabb kitüntetését, a sas-cserkész elismerést, mert olyannak született és olyannak neveltetett, hogy mindekelőtt kérje, várja, fogadja és hirdesse az evangéliumi, mindent megelőző isteni szeretetet és rögtön ezután hívja - elsősorban korosztálybeli vagy fiatalabb” honfitársait az ebből fakadó hazaszeretetre? Arra a hazaszeretetre, amely az evangéliumi hitből, szeretetből és reménységből táplálkozik és ezáltal egy szép új világot épít, amely éppen a 20.-21. században fordult romlásba?

Charlie Kirknek két nagy bűne volt. Isten szeretetét érezve szeretete

Istent és ebből táplálkozva szeretete hazáját, annak csak Krisztusban szerethető, deformálódott részével együtt.

Sajnos ez utóbbinak az amerikai progresszív egyetemek a fellegvárai, és ő odamerészkedett. Tudta, hogy tévúton járnak, ugyanakkor remélte, hogy meggyőzhetőek, és nyilván elhessegette magától annak az ördögi tennék a lehetőségét, aminek végül áldozata lett.

Itt hagyta szeretett/szerető családját, hitvesét, gyermekeit, rokonait, barátait, hit- és elvtestvéreit és persze itt hagyta gyűlölködő ellenségeit is. Sok könny hull ezekben a napokban, és sok fájdalom csavarja a gyászolók szívét, mert Charlie akaratán kívül itt hagyott mindent, amiért élt és ami ellen élt. Özvegye szavaiból azonban világossá válik, hogy szent hagyatékul itt hagyta életszemléletének, életművének és életcéljának hagyatékát is.

Erről hitvese könnyek között így vallott: „Nem hagyom meghalni örökségedet...” A krisztusi hit, a politikai értékrend és a haza szolgálatára való elkötelezettség a legértékesebb hagyatéka Charlie Kirknek. Ennek a hagyatékának zászlója nem hullt a földre és nem

kerül a föld alá. Ezt a zászlót most hitvese és leghűségesebb követői magasra emelik, az alágyülekezők pedig bizonyára egyre szélesebb tömeget alkotnak az Amerikai Egyesült Államok és az egész világ javára.

Charlie Kirk cserkésztestvérünk volt, aki nemcsak ingjén, hanem szívében és tetteiben is hordozta az amerikai cserkésztestet legnagyobb minősítését, az eagle scout elismerést. Mi, magyar cserkész kortársai tudunk ennél többet mondani magunkra nézve? Természetesen tudunk, ha akarunk. Ha akarjuk tudni, hogy a cserkésztest nem öncélú kedvtelés, hanem egy olyan mozgósításnak a vállalása, amelynek maga Jézus Krisztus az Ura! Ha az Ő fősege alatt tudunk hinni, remélni és szeretni úgy, hogy ezzel jobbá tesszük a világot. Ha tudunk úgy cserkészkedni, hogy nemcsak a „letaposott füvet” hagyjuk magunk után, hanem a hitnek, reménynek, szeretetnek a szellemi, erkölcsi és fizikai építményeit is. Más szóval, ha a mi cserkésztestünknek is lesz olyan hagyatéka, amit az utánunk jövők zászlójukra tűznek és nem engedik, hogy a világ régi romlásba hulljon, sokkal inkább „új teremtsébe” forduljon.

Charles James Kirk életműve monumentálisan emelkedik ki a hétköznapi szürkeségéből. Ezt csak megkoronázta vértanúsága. Ez a kiváltság csak keveseknek adatik meg és a többség(ünk) balgán nem is vágyik erre. De mártírok, meggyőző tanúk, méghozzá Jézus Krisztus valós szeretetének és az ebből fakadó emberi életminőségnek tanúsítói mindannyian lehetünk. Charlie cserkésztestvérünk élete, halála és örökölete buzdítson erre mindannyiunkat.

Dr. Csobolyó Eszter

PÁL APOSTOL NYOMÁBAN

A nyomkeresés természetéből fakad, hogy az ember sokszor vagy megtalálja vagy nem találja meg a keresett nyomot, de megtalál egy csomó egyéb nyomot. A Pál apostolos nyomkeresésünk során a rá vonatkozó történeti és spirituális nyomokat és hagyatékokat szerintem si-

Az idei olaszországi és máltai Pál apostolos zarándoklatunk is magyar vonatkozású emlékhelyek tiszteletteljes meglátogatásával kezdődött. Már a második napon fejet hajtottunk a doberdói emlékműnél, ahol túlérővel szemben hőiesen helytállt a magyar sereg, persze óriási véráldozat árán az első világhá-

a prédikátorokat, akik az odavezető tortúrákat átérték. Két fénykép tanúsítja a májusi csoport főhajtását, amelyben egyébként Gizella feleségem is részt vett. Az egyik a nápolyi evangélikus templom bejáratában elhelyezett többnyelvű tábla, a másik pedig a kikötő parkjában elhelyezett molinó. Az is megem-

keresen beazonosítottuk, és ezekkel magunkat gazdagítottuk, de egyéb kulturális és különösen is magyar vonatkozású nagy jelentőségű nyomot is fölgöngyölítettünk.

Törökországi utunk esetében ilyen biblikus/kulturális nyomok voltak például Kappadókia gyönyörűségeinek meglátogatása és teológiai hagyatékának újragondolása, vagy a Törökországot szekularizáló Atatürk – katedrálisokat megszegényítő – mauzóleuma. Görögországban a Thermopüliai-szoros vagy a Delphoi jósa, nem beszélve az Akropoliszról és egyéb gyönyörűségekről. Olaszországban – különösen is Rómában, az örök városban – megcsodáltuk a gazdag klasszikus és keresztény örökséget. A magyar vonatkozások közül pedig Törökországban igazán meghatódva vettük tudomásul azt a tisztes, több mint megemlékezés kultuszt, ami tárgyakban és szellemiségben életben tartja Thükölynnek, Rákóczinak ottani nem csak száműzetését, de békés életét is.

boróban. Az olasz front, benne a sok hősiesség áldozat és győzelem fontos fejezetet tölt be hazánk 20. századi történelmében. Fényképek tanúsítják megemlékezésünket, én pedig nem titkolom személyen meghatódottságomat, megérintettségemet, hiszen nagyapám az ottani lövészárkokban szerezte azokat az érdemeket, amelyek végül a vértézi kitüntetéshez vezettek. Ennek én várományosa lettem és ennek tudatában tekintettem Ambrus unokámra, aki elhelyezte a tisztelet koszorúját a doberdói emlékművön. Zarándoktársaim is bizonyára hasonló lelki élményeket éltek ott át.

Innen szépséges olasz természeti és épített gyönyörűségek élményével értünk Nápolyba, ahol mindenekelőtt a magyar gályarabokra emlékező/emlékeztető két helyszínt látogattunk meg. A két helyszín pedig ez év májusában vált a magyar protestáns gályarabok emlékhelyévé, mert 350 évvel ezelőtt adták el gályaraboknak azokat

lító, hogy a két látogatás között egy evangélikus motoros csapat is meglátogatta a magyar evangélikus és református lelkipásztorok és tanítók „behajózásának” helyszínét a 350 éves évforduló kapcsán. Hitük által még holtuk után is beszélnek!

A fenti írás csak egy-két ponton rámutat, hogy a Pál apostolra koncentrálok zarándoklatunkon olyan nyomokat is kerestünk és találtunk, amelyek szívet-lelket melegengettek, ismeretet és értelmet gazdagítottak. Egyedül Istené ezért a hála és a dicsőség!

Dr. Bóna Zoltán

A REFORMÁCIÓ LELKISÉGE

*„Miért csüggedsz el lelkem,
miért háborgsz bennem?*

*Bízzál Istenben,
mert még hálát adok neki,
szabadító Istenemnek!”*

Zsolt 42, 6–12

Legtöbben, a reformációra és annak megünneplésére gondolva azokra az igeszakaszokra utalnak, amelyek meghatározták a reformátorok útmutatásait. Azokban a történelmi pillanatokban, amikor álszentség, képmutatás, a hívek tudatos félrevezetése, anyagi javaiknak álnok módon való megszerzése, az evangélium ingyen kegyelemről szóló tanítása helyett üdvösségszerző jócselekedetekre, érdemeket gyűjtő magatartásra történő buzdítás kerül az előtérbe, akkor érthető módon a következő igeszakaszok, tanítások lesznek nagyon fontosak:

- „Más alapot senki sem vethet a meglevőn kívül, amely a Jézus Krisztus.” I.Kor 3,11
- „Az igaz ember hitből él.” Róm 1,17 – Az ember nem tetteivel, hanem hite által nyerheti el Isten kegyelmét.
- „Hiszen kegyelemből van üdvösségetek hit által, és ez nem töletek van: Isten ajándéka; nem cselekedetekért...” Ef 2,8-9/a – Nem cselekedeteink következménye, hanem Isten kegyelmes ajándéka, melyet Fia, Krisztus engesztelő áldozatában való hit által ajánl fel mindnyájunknak.

És folytathatnánk a Szentírásban található kijelentésekkel, melyek megerősítik ezeket az üzeneteket. Most azonban azokat a vonásokat keressük, melyek a reformáció lelkiismereti vonatkozásai. Az egyéni lelki életre milyen hatással volt és van a reformációs

gondolkodás? Itt kapcsolódik mai igénkhez a több évszázados egyházi helyzetben megszólaló üzenet. A zsoltáriróról nem tudjuk, milyen „nyomorúságos helyzetbe került, ... amelyben a többi ember csúfolódásának és megvetésének céltáblája lett. Elszakítva érzi magát Istentől, aki után vágyakozik és szomjazik, aki életének forrása.” A reformáció korabeli ember hasonló módon keresi a lehetőséget és a bizonyosságot, hogy Isten hogyan tartja meg őt és hogyan juthat az örök élethez, melyet Isten készít számára. Az említett belső lelki csüggedés és háborgás egyfajta elbizonytalanodásra utal. Ezért van szüksége arra, hogy magát készítse: „Bízzál Istenben”. Nem egy olcsó vigasztaló ez, hanem a bensőséges bizalomra, hitre való biztatás a „szabadító Istenben”. Istennek a reformáció idejében és ma sincs más üzenete számunkra: Bízzál Jézus Krisztusban, aki – ahogyan a neve jelentése maga is hangsúlyozza – a Szabadító. Elkeseredésünkben, megfáradásainkban, szorongásainkban és félelmeinkben szabadításra, a Szabadítóra van szükségünk: „Bízzál Istenben!” Egyik kilenc napos nyári cserkész nagytáborunk ideje alatt hat napig szinte folyamatosan esett az eső. A táborkereszthez bárki mehetett, pl., ha egy imát akart elmondani. Ilyenkor kértük, mindenki hozzon egy kövecskét a kereszthez. Egyik nap egy fiút láttam a kereszttől tövében édesapja

széldzsekijében, egy halom gubacsot tartva ölében, melyet letett a kereszttel alá: „Bízzál Istenben!”

Végül nézzük át, melyek a reformáció lelkiismereti vonásai. Mai szavakkal a következőképpen tudjuk azt összefoglalni:

- Személyes lelki tapasztalat átélésének lehetősége, személyes kapcsolat kialakítása Istennel. Közvetlenül fordulhatunk hozzá imádságainkban.
- Lehetségessé vált a Szentírás emberi közvetítő nélküli tanulmányozása. A Biblia nemzeti nyelvre való fordítása és a nyomda megjelenése lehetővé tették annak személyes birtoklását is.
- A kegyességi élet egyszerűsítése: Nem szükséges a szentek korábbi kötelező tisztelete, érdemszerző jócselekedeteiknek segítségül hívása, és egyéb kegyességi rítusok kötelező gyakorlata.
- Az egyházi közösség szerepe megnövekszik. A gyülekezet a hívek szeretetközössége, ahol a tagok egymásért felelősséget vállalnak a templomon kívül is. A templom közösségi tér.
- A lelkiismeret szabad. Ez nemcsak külső szabályok megtartásának igyekezetét jelenti, hanem belső meggyőződés által vezetett életet. Mindenki számára adott az egyéni felelősségvállalás a saját és a közösségi élet területén is.

Szabánky Gábor

GÁLYÁK – KÖZÖS HAJÓ – ÖKUMENÉ – KRISZTUSI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS

Az ellenreformáció legnehezebb időszakát gyászévtizednek nevezzük 1671–81 között. Ebben az időszakba esik a protestáns lelkipásztorok és tanítók tortúrája, és ezen belül a gályarabságra való elhurcolásuk. A 2024–25–26. évek alkalmat adnak e folyamat egyes állomásainak főhajtó megemlékezéseire. Korábbi számokban már foglalkoztunk vele. Az alábbiakban két jeles eseménybe nyerünk bepillantást.

Ez év júniusában Révkomáromban tartottunk egy konzultációt, amelyen egyrészt megismertük a pozsonyi vértörvényszéket, bepillantást nyertünk a felvidéki üldözött protestáns lelkészek sorsába, a felvidéki asszimilációs kérdésekbe a 21. században és nem utolsósorban abba az európai ambícióba, amely nyíltan vállalja a nemzeti és nemzetiségi identitások háttérbe szorítását egy sajátos birodalmi szempont mentén. Csak zárójelben említem, hogy erre az apropót a 17. században Kollonich Lipót érsek egyik programpontja adja, amely szerint „a magyarokat németté kell tenni”.

Az alábbiakban e révkomáromi konferencia e témában elhangzott előadását olvashatjuk.

E kettő, sőt három program egy pályázati támogatást élvezett, amelyet közösen nyújtottunk be a felvidéki M. A. G. Polgári Társulással. Ez úton is köszönjük a NEA-BGA Zrt. támogatását. Nem utolsósorban e helyen is köszönetet mondok a Szövetség a Közös Célokért felvidéki magyar civil ernyőszervezetnek hathatós közreműködéséért.

A főszervező

NEMZETI ÉS NEMZETISÉGI KISEBBSÉGI JOGOK AZ EURÓPAI BIRODALOM ÁRNYÉKÁBAN

"A magyarokat németté kell tenni..." Kollonich L.

Bevezetés

Európa történelme nem más, mint a birodalmi álmok és a nemzeti ébredések örök tánca. A kontinens integráció és dezintegráció váltakozó hullámaiban hánykolódott évszázadokon keresztül, miközben mindig voltak, akik egységes, központi hatalom alá akarták hajtani a sokszínű, kulturálisan gazdag nemzeteket. Minden próbálkozás – legyen szó Nagy Károly birodalmáról, a Habsburg Monarchiáról vagy éppen Napóleon Európájáról – végül kudarcba fulladt. A történelem világosan megmutatta: a nemzetek szabadságvágyát nem lehet végleg elnyomni. Mégis, a mai napig vannak olyan erők, amelyek újra és újra megpróbálják.

A jelenlegi Európai Unió sem mentes ezektől a törekvésektől. Az „európai projekt” eredetileg nemes célt szolgált: a béke, jólét és együttműködés megteremtését. De valami megváltozott. A 2008-as pénzügyi válság óta Brüsszel egyre nyíltabban viselkedik úgy, mint egy újfajta birodalom központja, amely nem a tagállamokat szolgálja, hanem felettük kíván állni – irányítani őket, beleszólni belügyeikbe, és nem utolsósorban figyelmen kívül hagyni azokat a nemzeti, nemzetiségi, kulturális és vallási gyökereket, amelyekre Európa valaha épült.

Ebben az esszében arra vállalkozom, hogy bemutassam, miként veszélyezteti ez a birodalmi törekvés a nemzeti és nemzetiségi kisebbségi jogokat, továbbá miért van szükség egy patrióta megújulásra Európában, amely visszaadja a nemzetek méltóságát, szabadságát és jogát az önazonosságához.

1. Az integráció és dezintegráció örök körforgása

Európa történelmét a politikai integráció és annak visszarendeződése jellemzi. Nagy Károly frank birodalma rövid virágzása után darabjaira hullott. A Szent Római Birodalom csak nevében volt egységes, valójában folyamatos belső konfliktusok gyötörték. Napóleon hadseregei bár eljutottak Moszkváig, nem tudták megtartani Európa felett a kontrollt. A Habsburg Monarchia, amely a népek börtönévé vált, a 20. század hajnalán széthullott.

Ezek a példák világosan mutatják: Európa nem arra van teremtve, hogy egyetlen központból irányított birodalom legyen. A nemzetállam az európai civilizáció természetes szerveződési egysége – történelmileg, kulturálisan és politikailag is. Ezért minden olyan kísérlet, amely birodalmi egységbe próbálja préselni a kontinenst, kudarcra van ítélve.

2. Az EU sikerei 2008-ig – és az után

A 2. világháború után az európai közösségek a megbékélés és gazdasági együttműködés céljával jöttek létre. A szén- és acélközösség, majd az Európai Gazdasági Közösség alapítói még nem kívánták felszámolni a nemzetállamokat. Az EU-ból származó források valóban hozzájárultak az infrastruktúra fejlesztéséhez, a kereskedelem fellendítéséhez és a kelet-közép-európai országok felzárkózásához. Magyarország is ennek az időszaknak köszönhetően tudta újjáépíteni gazdaságát. Ám 2008 után a hangsúly áttevődött. A jóléti együttműködés helyett a központosítás került előtérbe. A válságokat – legyen szó a

pénzügyi összeomlásról, a migrációról, a pandémiáról vagy az orosz-ukrán háborúról – Brüsszel nem a tagállamok megerősítésére, hanem azok jogköreinek elvonására használta fel.

3. Az „ösbűnök” – az alapok torzulása

Az Európai Unió megalapítása-kor két olyan alapelv is megfogalmazódott, amely mára súlyos következményekkel jár.

Az egyik az ún. „ever closer union” – azaz „egyre szorosabb egység” elve. Ez kimondva-kimondatlanul azt sugallja, hogy a végcél egy föderális Európa. Vagyis egy olyan politikai szervezet, ahol a nemzetállamok szerepe formálissá válik, és a valódi hatalom egy központi, brüsszeli elit kezébe kerül.

A másik ösbűn a zsidó-keresztény hagyomány, mint európai alapérték tudatos elhagyása. A 2004-es európai alkotmánytervezetből „kifelejtették” a kereszténység említését, és ezzel szimbolikusan megtagadták azokat a gyökereket, amelyek évszázadokon át meghatározták Európa értékrendjét. Pedig a nemzetállamok és a nemzeti kisebbségek jogainak elismerése, a közösségi önrendelkezés elve, a szolidaritás és az emberi méltóság tisztelete mind-mind a zsidó-keresztény ethoszból erednek.

4. Egy újabb birodalmi törekvés Brüsszelből

Ma az EU egyre inkább birodalmi karaktert ölt. Brüsszel nem partnerként kezeli a tagállamokat, hanem alávetettként. A döntések egy szűk körben születnek, miközben a nemzeti parlamentek szerepe gyengül. A Bizottság, az Európai Bíróság és a Parlament egyre gyakrabban avatkozik be olyan

kérdésekbe is, amelyek hagyományosan nemzeti hatáskörbe tartoznak – például oktatás, kultúra, csatládpolitika vagy nemzeti identitás.

5. A válságok, mint hatalomkoncentrációs ürügyek

A 2008-as válság óta minden nagyobb megrázkódtatás – a migráció, a COVID-járvány, az orosz-ukrán háború – ürügyként szolgált Brüsszel számára, hogy újabb és újabb hatásköröket vonjon el. Példák:

- Migráció: a tagállamok akarata ellenére próbáltak kvótarendszert bevezetni.
- COVID: közös vakcinabeszerezés – központosított, átláthatatlan rendszer.
- Háború: közös fegyverkezési alap és energiapolitikai beavatkozás.

Mindeközben a nemzeti kisebbségi közösségek jogai egyre inkább kiszorulnak az uniós napi-rendről.

6. Mi kell egy működő civilizációhoz? – Az EU hiányai

Emmanuel Todd szociológus szerint egy civilizáció működéséhez

négy feltétel szükséges:

- állam,
- haderő,
- közös nyelv,
- közös ethosz.

Az Európai Uniónak azonban egyik sincs:

- nincs saját hadereje,
- nincs közös nyelve (a nyelvi sokféleség helyett inkább az angol dominanciáját erőlteti),
- nincs saját államisága (a döntéshozatal gyakran informális vagy „lopakodó jogalkotással” történik),
- nincs közös ethosza – különösen, mióta elvetette a keresztény gyökereket.

Ezért az EU nem civilizáció, legfeljebb egy bonyolult politikai konstrukció.

7. A rendszer feje tetejére állt

Az EU eredeti célja az volt, hogy segítse a tagállamokat. Ma már azonban a tagállamokat használgák eszközként egy birodalmi vízió megvalósításához. Ennek eszközei:

- lopakodó jogalkotás,
- közös hitelfelvétel (pl. NextGenerationEU),

- jogállamisági eljárások politikai nyomásgyakorlásra,
- a nemzeti és nemzetiségi kisebbségi jogok figyelmen kívül hagyása.

A Minority SafePack polgári kezdeményezés elutasítása minden-nél világosabban megmutatta: Brüsszel nem tekinti fontosnak a kisebbségi közösségek ügyét.

8. Mit lehet tenni? – A patrióta forradalom szükségessége

Ahhoz, hogy Európa újra a nemzetek közössége legyen, vissza kell venni Brüsszelt. Nem elpusztítani kell az EU-t, hanem visszaterelni eredeti céljaihoz. Erre a patrióta forradalom a válasz – egy olyan mozgalom, amely a nemzetállamok szuverenitását, a kulturális sokszínűséget és a keresztény gyökereket védi.

Brüsszel egyre inkább nyomást gyakorol, mint amikor egy gumilabdát összenyomunk. A kérdés az, hogy ez a labda kipukkad-e – vagy visszarúg. Mi az utóbbiért dolgozunk.

A nemzetek Európája nem múlt, hanem jövő. Az úrlap alja

Hollik István

GÁLYÁKTÓL A KÖZÖS HAJÓIG

„A magyarokat katolikussá kell tenni...” Kollonich L.

A másik jeles eseményre október 9-én Ráckeveén került sor. Bevezető előadást Bóna Zoltán és Kálmán Béla református lelkészek tartottak, a főelőadásban Azbej Tristan adott megható tanúságtételt szolgálatukról, a zárszót pedig Kránitz Mihály professzor úr mondta. E számban Bóna Zoltán és Kránitz Mihály előadását olvashatjuk, a következő számban pedig Kálmán Béla előadását tervezzük beszerezni, valamint Azbej Tristan államtitkár úr prezentációs bizonyoságtételét ismertetni. Ennek a napnak is Kollontich Lipót egy másik provokatív projektuma adott motivációt.

A főszervező

Református Missziói Alapítvány

Gályáktól a közös Hajóig

Ellenreformáció – Ökumenikus megbékélés – Keresztényüldözés

Helyszín:
Ráckevei Skarica Máté Városi Könyvtár
2300 Ráckeve, Kossuth Lajos u. 9.

Időpont:
2025. október 9., 18 óra

Tematikus program:
Köszöntés, témabevezetés – Bóna Zoltán, programvezető
Szegei Kis István tortúrája és szolgálata – Kálmán Béla, lelképásztor
Keresztényüldözés és a Hungary Helps – Azbej Trisztán, államtitkár
Zárszó – Kránitz Mihály, tanszékvezető egyetemi tanár

Koszorúzás
Szegei Kis István szobránál
Azbej Trisztán, államtitkár
Bóna Zoltán, országgyűlési képviselő

Fogadás a református gyülekezeti teremben

BETHLEN GÁBOR
Alapkezelő Zrt.
támogatásával valósul meg.

II. János Pál pápa a testvériség koszorúját helyezi el a debreceni gályarab-emlékműre 1991-ben

Köszönetmondás

Isten iránti hálával mondok köszönetet mindazoknak, akik e jeles alkalom megvalósításában aktív, konstruktív szerepet vállaltak. Nevesen is: Azbej Tristan államtitkár úrnak, főelőadónknak, Kránitz Mihály professzor úrnak, korreferátornak, Kálmán Béla lelképásztor úrnak úgy is, mint előadónknak és úgy is, mint a ráckevei gyülekezetével együtt a program társszervezőjének. Köszönetet mondok Bóna Zoltán országgyűlési képviselő úrnak, aki

az államtitkár úrral együtt koszorúzással járul hozzá ünnepségünkhöz.

Köszönetet mondok Hegyi Gergely igazgató úrnak és a Skarica Máté Városi Könyvtár dolgozóinak a helyszín méltó biztosításáért. Illesse köszönet Ráckeve egyházi és önkormányzati intézményeit, hivatalait, közösségeit és a környékbeli egyházközösségeket és egyéb szervezeteket, akik a program népszerűsítésében, a jelenlévők idesegítésében vállaltak fontos szerepet.

Köszönetet mondok a dunavarsányi cserkészcsapatnak, valamint a dunavarsányi Soli Deo Gloria Közösségnek, akik egyrészt az ünnepélyességet, másrészt a szeretetvendégséget biztosítják számunkra, még egyszer említve, hogy a ráckevei református gyülekezettel együtt.

Nem utolsó sorban mondok köszönetet a Nemzeti Együttműködési Alapnak és a Bethlen Gábor Zrt.-nek az anyagi támogatásért.

Köszöntések

Természetesen megkülönböztetett tisztelettel köszöntöm Ráckeve polgármesterét, alpolgármester asszonyát és alpolgármester urát, az intézmények megjelent vezetőit és minden kedves vendégünket, akik érdeklődést mutatnak e fontos téma iránt.

Beágyazottság

Mint sokan tudják, a 17. századi ellenreformációnak része volt az úgynevezett gályarab per, a pozsonyi vértörvényszék és az abból fakadó ilyen-olyan tortúrák, köztük a gályarabság. Az elmúlt, az idei és a következő esztendőök bőven szolgálnak jó alkalmakat a megemlékezéseket illetően. Ezek

közül most csak kettőt említek, amelyek egységet alkotnak a mai eseménnyel.

A révkomáromi júniusi konzultációnkra már a szervezői kopfban utaltam.

Jeles esemény volt még egy 30 fős zárandoklat Nápolyba, ahová 350 éve májusban hajózták be az oda-utat túlélő elítélteket.

A harmadik esemény pedig ma este, most történik és gyakorlatilag a jelenbe hoz, de még egy pár percig kérem türelmüket egy quasi ökumenikus visszatekintésre.

Krisztusnak egyetlen egyháza, tehát egyetlen hajója van

Hisszük, hogy Krisztusnak egyetlen egyháza van és egyetlen hajóba tartoznak, akik az elmúlt 2000 esztendőben, sőt a világ kezdete óta sokféleképpen éltek meg, segítettek elő vagy éppen megpróbálták a közös hajóba való meghívást. Ez a hajó láthatatlan – ecclesia invisibile – amely ugyanakkor látenszen jelen van az intézményes egyházban, egyházakban, felekezetekben. Radikálisan azt mondhatom, hogy a látható, küszködő egyház, ecclesia militans annyiban egyház, amennyiben látenciában ugyan, de a láthatatlan egyházban él, azzal kapcsolatban van.

Néhány történelmi példa arra, hogy ez a látható egyház – amely olykor külön-külön hajóknak tűnő egyházak közössége – olykor hogyan feszül egymásnak hogyan dezintegrálódik és mindenek ellenére hogyan integrálódik mind a mai napig.

- Krisztus 12 tanítványa között voltak feszültségek, különbözőségek, de mégiscsak egy tanítványi kört alkottak.

- Krisztus népe az apostoli miszió során nyilván először diaszpó-

rákban élt: Jeruzsálem, Samaria, Kis-Ázsia, a Föld végső határa. Pál apostol ezekbe a gyülekezetekbe írta a leveleit.

- Az első századokban létrejöttek a metropoliák, amelyek már az integráció jelei, de voltak közöttük rivalizálások is: Jeruzsálem, Antióchia, Alexandria, Konstantinápoly, Róma.

- Éppen 1700 esztendővel ezelőtt tartották a Niceai Zsinatot, amely óriási integratív erővel bírt, ki-mondva az Atya, a Fiú és a Szentlélek egységét, ennek jegyében ki-mondva Krisztus népére vonatkozó egységet, amitől ráadásul Nagy Konstantinusz császár a Római birodalom egységét is remélte. Hát ez max. 150 évig működött.

- Aztán jött a nagy szakadás, 1054-ben. Róma és Konstantinápoly, a nyugati és a keleti kereszténység külön vált.

- A reformáció során létrejött sok felekezet és nemzeti egyház, amelyek dezintegrációs időszakot jelentettek, de nem feltétlenül feszültek egymásnak, bár erre is volt példa.

- Viszont – legalábbis Közép-Európában – kitört a 30 éves háború, ami önmagában is borzalmakat jelentett. Ehhez köthetően beszélhetünk külön az Osztrák-Magyar Királyságban uralkodó minősített ellenreformációról, ahol már nyíltan üldözték a protestánsokat. Persze ebben az üldöztetésben szerepet játszott az akkori Róma-orientált egyház átpolitizáltsága, illetve a Habsburg hatalom ideológiai megkötöttsége. Még egyszerűbben: a trón és az oltár összefonódása. Ebben a helyzetben nehéz eldönteni, hogy az ellenreformációban általában és a konkrét magyar protestáns ül-

dőzésben, a gályarab tortúrában a trónnak vagy az oltárnak volt nagyobb szerepe. Ez volt az az időszak, amit a címben „gályáknak” nevezek.

- A 19. századtól újra az integrációé a szó. Létrejönnek a felekezeti világközösségek. Anglikán, lutheránus, református, metodista, baptista. Ezeknek a mi szempontunkból a nagy jelentősége abban

van, hogy egymásnak partnerei lettek világméretben, és ha van még nagyobb fontossága, akkor az az, hogy külön-külön partnerei lettek a Vatikánnak. Komoly tanulmányi munka folyt/folyik. Ennek legekleatásabb eredménye a Vatikán és a Lutheránus Világszövetség között létrejött közös nyilatkozat a megigazulásról, amelyhez azóta a reformátusok és

a metodisták is csatlakoztak.

- A 20. század elejére visszaugorva kell megemlítenünk a Missziói Világkonferenciát 1910., az Egyházak Világtanácsának megalakulását 1948., az Európai Egyházak Konferenciájának megalakulását 1959., és nem utolsó sorban a Vatikáni Egységtitkárság létrejöttét 1960. Természetesen ha a látható hajó szimbólumánál maradunk,

megint több hajót vizionálhatunk, de ezek a hajók már nem egymásnak feszülnek, hanem együttműködésben vannak. Igaz ez a Vatikán és az EVT, a Püspöki Konferenciák Európai Tanácsa (római katolikus) és az Európai Egyházak Konferenciája (protestáns, ortodox) között, valamint a Pápai Egységtitkárság és gyakorlatilag minden ökumenikus projektum között.

Ezt az időszakot dominálja immáron a még mindig látens, de egyre láthatóbb közös hajó. Nincs szó intézményes egységről, de a láthatatlan hajó a 20., 21. században válik egyre ígéretesebben láthatóvá. Egyre többen fogadják el, hogy Krisztusnak sosem volt több egyháza és Krisztus sosem zárt ki senkit, aki az Ő nevében vallotta az üdvösséget.

Korunkban e közös hajónak a minőségét így fejezzük ki: unity in diversity, egység a különbözőségben. Krisztusban vagyunk egyek

és önmagunkban vagyunk különbözőek.

Most értünk el Kollonich Lipótnak a már említett másik projektum-pontjához, amely ezt a mai konferenciát motiválta: „Magyarországot katolikussá kell tenni...” Gondolhatják a jelenlévők, hogy évtizedek óta, amióta először hallottam ezt a kijelentést, a torkomban keresztbe állt. Mert ahogy ő gondolta, úgy ezt elutasítjuk, hiszen nyilván Rómára, Vatikánra gondolt. Úgy viszont, ahogy mi gondoljuk: hogy az egyház egy, szent, katolikus és apostoli, ahol a katolikust lefordítjuk egyetemesre, úgy nagyon is egyetértünk. Magam is nagy örömmel csodálkoztam, hogy nem az évszázadokra visszanyúló sértettség, hanem a mondás teológiai és nyelvi újragondolása a helyes út. Nem beszélve arról, hogy Kollonich e markáns mondatával sokkal inkább az intézménybe való visszatérésre gondolt, tehát igazából

nem is teológiai súlyú a megállapítása, inkább politikusi.

Ki gondolná másként a jelenlévők közül: Magyarországot katolikussá kell tenni, tehát egyetemesen Krisztus kegyelmének ölelésébe kell segíteni. Az Ő hajójában sátáni hullámokkal is harcolnunk kell, de az Ő kapitánysága alatt győzni fogunk. Így vagyunk mi egy, magyar római, genfi, wittenbergi, cambridge-i, konstantinápolyi, belgrádi etc. katolikusok. Ez a közös hajónak a dicsőséges és ígéretes boldogsága! A nehézsége pedig az, hogy nem csak „szküllák és kharübdiszek” között kell navigálni ezt a hajót, hanem kalóz támadásokkal is szembesülnünk kell. Szekuláris kalózoktól, iszlám kalózoktól, ateista kalózoktól vagyunk üldöztetve. Ez is a közös hajóhoz tartozik, de erről és az ez elleni harcról majd az államtitkár úr fog autentikus szavakat mondani. Mi pedig e tanúságtételt a következő számban fogjuk olvasni.

Dr. Bóna Zoltán

A konferencia zárszava

Kedves testvérek, atyámfiai!

Megtisztelő számomra, hogy a mai megemlékezést a magyar gályabokról én zárhatom le. Köszönöm a felkérést, amely szinte túllép minden határt, meghaladja a korlátokat és a falakat, és a valóságos sérelmek ellenére kezet nyújt a testvéregyház felé, amely korábban testvéreitől sok szenvedést kapott.

Több száz év távlatából mondhatnánk azt is, hogy felejtjük el, ami történt, ám jelenlegi magatartásunkra a Szentírás szólít fel: „Emlékezzetek meg azokról, akik a hitben előttek jártak” (Zsid 13,7). Már az Ószövetségben, a zsoltárokból olvassuk arról az emberi szomorúságról, hogy „aki együtt ette kenyerét velem, sarkát emelte ellenem” (Zsolt 40,10). A legfájdalmasabb mindig a belső támadás, amikor egy nagyobb közösségen belül voltaképpen a testvértől élünk át megaláztatást fájdalmakat. Az erőszakra a Szentírás semmiképpen

sem hatalmaz fel minket, ám akik ilyet tesznek, azok nem mondhatók Krisztus követőinek. A mai megemlékezés felelevenítette a történeteket, de itt mindig látni kell, hogy egyes személyek – sokszor hatalmukkal visszaélve – önkényesen ítélik meg mások felett. Maga az evangélium éppen az ellenkezőjét tanítja: „Ne ítéld, hogy ne ítéltess” (Jn 8,7). Amikor azonban valaki „kiesik a szerepéből”, nevezetesen a krisztusi életet mindenben vállaló magatartásból, azok már nem szentírási alapon gondolkodnak, hanem mintegy visszafordultak előző, helytelen életük megnyilvánulásaihoz, a világ stílusához, melyről azt mondta Jézus, hogy „Köztek ne így legyen” (Mk 10,43), és bár ilyenkor az illető méltatlanná válik a keresztény névre, mégis keresztényként azonosítják, és saját egyházával hozzák összefüggésbe, ami túlzásokhoz is vezethet.

A bűnőknek, a vádakkal komoly

súlyuk van, hiszen ez évszázadokig meghatározhatja a keresztények közötti kapcsolatot, és legtöbbször azokon kéri számon a múlt hibáit, akik ténylegesen nem tehetnek róla. Számolva viszont az emberi természet sebezhetőségével, feladatunk a múlt sebeinek a gyógyítása. Erre vállalkozott a II. Vatikáni Zsinat, amikor lelkiismeret-vizsgálatot tartott, és kijelentette: „Alázatosan könyörögve kérünk bocsánatot Istentől is, testvéreinktől is, viszont mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek” (Unitatis · redintegratio, 7.). Hatvan évvel ezelőtt fogalmazta meg ezt a katolikus egyház, és azóta része lett ez a gondolkodás, amely elismeri az elkövetett bűnt, és megköveti az azt elszenvedőket. Ebben a vonatkozásban II. János Pál pápa élen járt, és több mint száz alkalommal kért bocsánatot a katolikusok által elkövetett bűnökért. A zsinatot követő

időben több ökumenikus direktórium (a keresztény egységre vezető útmutató) látott napvilágot, amely számol a szakadások és az emberi gyarlóságból fakadó bűnök meglétével, de igyekszik ezeken krisztusi szellemben felülemelkedni. Az emberi vétkeesség súlyosan ártott a kommuniónak, a keresztségből fakadó összetartozásnak, ám ebben közrejátszottak az emberek bűnei mindkét oldalról (II Ökumenikus direktórium, 18.; Unitatis reintegratio, 3.).

II. János Pál pápa Ut unum sint kezdetű körlevelében áldott időszaknak nevezi a II. Vatikáni Zsinat idejét, melynek során megjelentek az alapvető feltételek ahhoz, hogy a katolikus egyház részt vegyen az ökumenikus dialógusban. A közös kapcsolatok csakis a megbékélés és a kiengesztelődés útján haladhatnak. Az igazi ökumenizmus soha sincs a szív megtérése nélkül

(Ut unum sint, 15.). II. János Pál pápa 2000. március 12-én az új évezred hajnalán ünnepélyes módon vallotta meg a katolikusok bűneit, és kért bocsánatot. Ez nem csupán udvariaskodó gesztus volt, hanem a „szüntelen megújulás” (Ut unum sint, 82.) és az „örök reformáció” (Unitatis reintegratio, 6.) vágyának a megnyilvánulása.

Nem csekély munkát jelent a megsértett és megbántott fél gyógyítása, ami azonban egy újabb és ígéretesebb jövőt tesz lehetővé. A magyarországi egyházak megbékélése a rendszerváltást követően azonnal megkezdődött. Ennek kiemelkedő állomása volt II. János Pál pápa magyarországi apostoli látogatása során a debreceni gályarabok emlékművének a megkoszorúzása. Ez nemcsak a helyi szinten történő bocsánatkérést jelentette, hanem a katolikus egyház legmagasabb szintjéről való békejobb ki-

nyújtását. Ez a cselekedet, amely mintegy három és fél évtizedes, belevésődött a magyarországi egyházak emlékezetébe, és egyúttal példát adott a helyes cselekvésre, a keresztény egység előmozdítására és a testvéri kapcsolatok megerősítésére.

Ha most úgy megyünk haza, hogy immár nem ellenséget, hanem testvért látunk a másokban, és Jézus szavait tartjuk szem előtt: „Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek” (Lk 23,34), akkor – a Miatyánk egyik fő kérésének – „Miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek” (Mt 6,12) – megvalósulását máris közelebb érezzük magunkhoz, amelyért Jézus is imádkozott az utolsó vacsorán: „Legyenek mindnyájan egy” (Jn 17,21).

Dr. Kráncz Mihály

TÁNCOS VASÁRNAP DÉLUTÁNOKRA

hívunk minden érdeklődőt nagyszülőktől a gyermekeken keresztül az unokákig a Soli Deo Gloria Közösségi Házba. Természetesen mindez vezetéssel történik, tehát van egy kis oktatás jellege, de nem tánciskola, ahol kényszerrel meg kell tanulni olyan táncokat, amiket aztán sosem táncol senki. Zenére mozogunk együtt!

Családokon belül és családok között a hét első napjának délutánján (ez a vasárnap délután) ezzel a testi, lelki, szellemi felüdüléssel indítsuk a hetet. Természetesen minden részlet megbeszélés tárgya lehet, mindazonáltal a vezetőnkkel, Darvasi Gabriellával a következőket tervezzük: október 26-tól december 14-ig találkozunk vasárnap 17 és 19 óra között. Természetesen ebbe a két órába belefér egy kis ismerkedés, beszélgetés, büfézés. Aztán két ünnep között vagy talán Farsangban terveznénk egy nyilvános bankettet, amit túlzás bálnak nevezni, de lezárnánk a programot vagy éppen nyitnánk egy újabbat.

A program szponzorált lesz, tehát pénzünkbe nem kerül. Viszont, hogy mindannyiunk javára legyen, szükség van nyitottságra, mosolyra, barátságosságra. Mondhatnánk, hogy családi táncos délutánt szervezünk. Ez úgy is érvényes, hogy családokat is várunk, de úgy is, hogy azt reméljük, nagyon hamar egy olyan családias közösséggé leszünk, ahova szívesen jönnek azok a magánosok is, akik kedves, támogató társaságra vágyanak.

Várjuk azokat, akiknek tetszenek a fenti sorok! Várjuk a kétkedőket, hogy kellemesen csalódjanak! És várjuk még azokat is, akik nem gondolják, hogy itt a helyük, mert a puding próbája az evés, csodák pedig vannak, és a jó közösség csodákat vonz!

Minden érdeklődőt szeretettel várunk! Érdeklődni, jelentkezni az sdgiroda@gmail.com e-mail címen, illetve a +36/20 914-3893-as telefonszámon lehet.

SDG Közösség Vezetősége

A Református Templomban

minden vasárnap 10 órakor istentiszteletet tartunk
s azzal egy időben gyermek-istentiszteletet is.

A Soli Deo Gloria Községi Házban

minden csütörtökön 7.30-kor 20 perces
hétközi áhítatot tartunk.

A Soli Deo Gloria Községi Házban

minden szerdán 18.00-kor bibliaórát tartunk.

*A fenti istentiszteletekre, rendezvényekre, programokra
minden érdeklődőt nagy szeretettel várunk!*

További információ

a +36/30 287-0283-as telefonszámon

vagy a dunavarsany.ref@gmail.com e-mail címen,

továbbá a www.dunavarsanyireformatusok.hu oldalon kapható.

A Soli Deo Gloria Községi Ház kolumbáriuma iránt érdeklődni

a +36/20 914-3893-as

valamint a +36/30 637-8170-es számon lehet.

IMPRESSZUM

SOLI DEO GLORIA – evangéliumi, közéleti folyóirat. Ingyenes, időszaki kiadvány

Kiadó: SDG Község

Főszerkesztő: Dr. Szilvay Balázs

Szerkesztőbizottság: Dr. Bóna Balázs, Dr. Csizmadia Zoltán, Csobolyó Katalin,

Nt. Korsós Tamás, Veres Enikő

Készült: az Ex-Kop Nyomdaipari Bt. gondozásában • Példányszám: 400

Cikkek leadása: folyamatosan, a szilvay.balazs@freemail.hu e-mail címen

Honlap: www.dunavarsanyireformatusok.hu • Facebook: Dunavarsányi Reformátusok

Ez a lapszám a BETHLEN GÁBOR támogatásával jelent meg.

Október a Reformáció hónapja

„Napról napra gondot visel rólunk szabadító Istenünk”

Zsolt 68,20

Lelkek tükre

*A 200 éve született Jókai Mór és a
80 éve elhunyt Szabó Dezső írói életútja*

A téma ötletgazdája: Szőke Imre

A program betanítója: Csehné Kiss Éva

Zenei szerkesztő: Gárdonyi Adrienn

Narrátorok: Kaszás Borbála és Tisza Tamara

Jókai Mór: Kern Patrik

Szabó Dezső: Király-Szűgyártó Zsombor

Tükörtáncos: Csengeri Zille

Énekes: Vörös Dorka

Helyszín:

Soli Deo Gloria Községi Ház

2336 Dunavarsány, Habitat u. 16.

Időpont:

2025. október 18., 18 óra

A programra és a vendégségre minden érdeklődőt
szeretettel hívunk és várunk!

SDG vezetőség